

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
tovább a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.
Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 55. szám.

Szerda, március 8.

A vámkérdés.

Nagybeeskerek, március 8.

Tisza István gróf miniszterelnök nagyfontosságu és nagyérdekű nyilatkozatot tett egy hírlapiró előtt a vámkérdésről, illetőleg az ezt uraló német kereskedelmi szerződésről, kapcsolatban az önálló vámterület létesítésének tervével.

A miniszterelnök nyilatkozatai élénken világítják meg ebbeli helyzetünket.

Tisza István gróf nyilatkozataiból mindenekelőtt kétségtelen, hogy a német szerződés megkötése semmiben sem prejudikál annak, ha egy új magyar kormány az önálló vámterület alapjára akar helyezkedni. Az 1899. évi XXX. törvénycikket a legszigorubbant fentarthatja, mintha nem is lett volna tárgyalás és megállapodás Németországgal. Még szemrehányást sem lehet tenni a Tisza-kormányának az 1899. évi XXX. törvénycikket megsértése miatt, mert hiszen azon vis major nyomása alatt állott, hogy vagy tárgyalás és megegyezés Németországgal, vagy szerződés nélküli állapotnak teszi ki az országot. Tárgyalás és megegyezett tehát, hogy az esetre, ha a törvényhozás az eddigi állapot fentartása mellett dönt, meg legyen a német szerződés; ellenben, ha nem akarja a vámközösséget Ausztriával és a kereskedelmi szerződést Németországgal, egyszerűen tulteszi magát a tárgyalásokon és megállapodásokon s azt teszi, a mit jónak lát. Vagyis ott áll, a hol állott volna, ha a kormány mereven ragaszkodik az 1899. évi XXX. törvénycikkez.

Most csak az a kérdés, lesz-e oly kormány, mely az önálló vámterület felállítását az 1917. évi terminus előtt tervezi?

Ha igen, tisztában kell lennie azzal, hogy Németországgal új szerződést vagy egyáltalán nem köthet, vagy legkésőbb

jövő év elejéig van ideje új tárgyalásokra, a melyek azonban semmiképpen sem eredményezhetnek oly szerződést, mint az, a melyet a birodalmi gyűlés már elfogadott. Ennél rosszabb szerződés pedig reánk nézve elfogadhatatlan. Következésképpen el kell készülnie, hogy 1917-ig, a mig Németország összes szerződésai lejárnak, szerződés nélküli viszonyban leszünk a német birodalommal. Tessék megnézni a jövő év elején életbelépő új német autonóm vámtarifát s tisztában lesz vele mindenki, mit jelent az. Jelenti azt, hogy mezőgazdasági terményeink teljesen kiszorúlnak a német birodalomból.

S kiszorúlnak akkor, a midőn Magyarország és Ausztria közt vámsorompók állítatnak fel s Ausztria gabona- és állatvámjait terbelük odairányuló exportunkat.

A helyzet tehát az lesz, hogy eddig Németországba irányuló exportunk megszűnik, ezzel mezőgazdasági termékeinknek elhelyezést kereső fölöslege megszapordik s az osztrák piacra csak vám mellett juthat; az árak tehát dupla nyomást szenvednek; először a nagyobb kínálat, másodsor a vám következtében.

Új piacokat keressünk? Hol? Melyik az az iparállam, mely nekünk mezőgazdasági téren koncessziókat ad, ha ipari vámenedményeket nem adunk neki? Ha pedig oly ipari engedményeket teszünk, a melyek fejében mezőgazdasági vámkoncessziókat kaphatunk, hol marad az ipari vámvédelem, a melylyel az önálló vámterület jelszavát propagálják?

Vaskapocok fogják körül a vámpolitikai problémát Németország kereskedelmi szerződésai, melyek az 1917-ik évi lejárat-hoz kötvék, megszabják nekünk is a határidőt, a mely előtt az önálló vámterületet s mezőgazdaság pusztulása nélkül föl nem állíthatjuk.

Magyar hadsereg. Eszterházy János gróf röpiratot írt a hadsereg kérdéséről ezzel a címmel: „Non possumus és possumus”. Megformulazza röpiratában a hadseregbe vonatkozó nemzeti követelést: Kívánjuk az 1867-iki törvényekben használt „magyar hadsereg” kifejezésnek megtestesítését egy oly rendelet által, mely felszámolja: melyek az összes haderő azon kiegészítő részei, melyek ezentúl a „magyar hadsereg” fogalma alá esnek. A 67. évi XII. törvények alapján — ugymond — ki is lehet építeni rövid idő alatt a magyar hadsereget, mint a közös haderő tényleges kiegészítő részét. Az átalakításnak, illetve a fejlesztésnek a következő három főszempont szerint kell végbemenie: a) az átszervezésben levő haderőnek az átmeneti stádiumban nem szabad teljesítőképességéből vszítene; b) a haderő különféle részei közt a technikus közreműködésnek soha, később se szabad semmi gyakorlati akadályba ütköznie; c) a haderő különféle részei eszményi összetartozásának megzavarása gyakorlatilag ki legyen zárva. A főkérdés természetesen a szolgálati nyelv és ezzel kapcsolatban a tisztképzés kérdése, mert katonai szempontból egészen mindegy, hogy a vezényleti nyelv a legénység anyanyelve-e vagy sem. A reformot Esterházy nagyjából 10 év alatt véli keresztülvihetőnek, még pedig a következő reformok alapján. Az összes haderő mai szervezete, a parancsnokságok alá és mellérendelési viszonyai az egész haderőben változatlanul fennmaradnak. A budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári, nagyszobeni és zágrábi hadtestek mai számosságuk fentartásával a „Magyar hadsereg” elnevezést kapják. Az összes előbb említett hadtestekben magyar szolgálati és vezényleti nyelv a magyar (esetleg kivéve a XIII. zágrábi hadtestet, melynél a szolgálati és vezényleti nyelv a horvát). Az eskü a honvédségi eskü mintájára történik. A jelvénykérdés nemzeti alapon rendeztessek. Magyar (osztrák) hadsereg csapatai csak Magyarországon (Ausztriában) állomásozhajának. Kivételnek a megszállott tartományokba rendelt csapatok. A tisztek szolgálata hasonló elv alapján, valamint annak kifejezésre juttatása, hogy magyar (osztrák) tiszt csak magyar (osztrák) állampolgár lehet. Ezek a rendelkezési elvek, a melykhez az életbeléptetés szempontjából a következő rendelkezések csatlakozhatnának. A főrendelkezések azonnal, vagy lehetőség szerint fél év alatt lépnek életbe. A magyar hadsereghez szükségelt tiszti létszámnak 1915-ig teljessé kell válnia. Magyar tiszteknek, kik magyar állam-

A „TORONTÁL” tárcája.

Azok az utasok!

— Most már elég, nem fogok többé inni! Nem, a világ minden kincséért sem. Legfőbb ideje, hogy észre kapják. Dolgoznom kell. Kedvedre van, hogy fizetést kapj, hát akkor dolgozzál is, még pedig fáradhatatlanul, lelkiismeretesen, pihenés nélkül. Megszoktad barátocskám, hogy hiába szedd föl a fizetésedet, hát most aztán szokd is le . . . Nem szép dolog, egyáltalán nem szép.

Miután Podtiagin főkalauz ilyen és hasonló erkölcsi igazságokat morzsolgatott, ellenállhatatlan kedvet kezdett érezni a munkához. Már éjjel után két óra van, ezzel azonban mit sem törődik, hanem fölébreszti az összes kalauzokat, bejárja velük a kocnikat, hogy a jegyeket ellenőrizze.

— Kérem a jegyet — szólott s lyukasztóját vidáman csattogtatta.

Álmos alakok mozgolódnak a homályban, álmosan bólogatják fejüket s átadják a jegyeket.

— A jegyet kérem, uram — fordul Podtiagin egy másodosztályu sovány utashoz, a ki sapkásan, egy köpenybe burkolódzva feküdt. — A jegyet kérem! — A sovány ur nem felel, alszik; a főkalauz megragadja a karját és türelmetlenül ismétli:

— Kérem a jegyet!

Az utas fölborzong:

Mit . . . mi . . .

— Érthetően beszélek: kérem a jegyet!

— Istenem, — fakadt ki a sovány utas siránkozó arccal — istenem! Csuzos vagyok . . .

Három éjjel semmit sem aludtam, morfiomot vettem be, hogy elalhassam és aztán rám támad ez az ember a jegy miatt. Ez kegyetlenség, embertelenség! Ha tudná, hogy mily nehezen alszom el, bizonynyal nem ébresztett volna föl ilyen ostobaság miatt. Ez kegyetlenség! És miért kell önnek az én jegyem? Ostobaság!

Podtiagin a fölött tündök, hogy sértve érezze-e magát, vagy sem s végre az utóbira szánja el magát.

— Ne tessék itt össze-vissza beszélni! Ez nem korema!

— A koremban az emberek nem olyan kegyetlenek, mint itt. Most megint kínlódom, a mig elalszom. Igazán különös. Keresztül-kasul utaztam az egész külföldet és még sehol sem tapasztaltam azt, a mit itt tapasztaltam. Mintha maga az ördög bujt volna az emberekbe, szakadatlanul a jeggyel zaklatnak.

— Utazzék akkor a külföldön, ha ott önnök jobban tetszik.

— Ostoba állapot ez itt, jó uram! Nem elég, hogy szénbűzzel, légvonattal és hasonló élvezetekkel tönkre teszük az utast, hozzá még szakadatlanul üldözük ilyen formáságokkal. Vigyen el benneteket az ördög! Egy zeriben csak a vasuti jegy kell neki! Honnan az a hirtelen buzgalom, uram, mondja csak! Ellenőrzés csak megjárna, de hisz itt az utasok felerésze jegy nélkül utazik!

— Hallja, — felelte Podtiagin — ha meg nem szűnik kiabálni és az utasokat zavarni, ugy a legközelebbi állomáson kénytelen leszek önnel jegyzőkönyvet felvételni.

— Ez már szemtelenség, — tiltakoztak az utasok. — Egy beteg embernek nyugtot nem hagyni . . . Ugyan legyen szive!

— Hiszen ez az ur kezdett veszekedni —

ordított Podtiagin. — Jól van, nem kérem többé a jegyet . . . A hogyan önnek jobban tetszik . . . Jól tudja, hogy ezt fölém a szolgálat követeli. Ha nem követelné, nem is kérném öntől a jegyet. Kérdezze csak meg az állomásfőnököt . . . Ha ugy tetszik, csak kérdezze meg . . .

Podtiagin a vállait vonogatva távozott a fülkéből. Eleinte valamelyest sértve érezte magát, amint azonban néhány kocsin már áthaladt, főkalauzi keblében némi nyugtalanságot kezdett érezni, amit a lelkiismeret zaklatott föl.

— Valóban nem volt szükséges, hogy egy beteget fölébreszsek — gondolta magában. — Én különben semmi esetre sem vagyok hibás . . . azok ott azt hiszik, hogy időöltésből teszem és nem tudják, hogy ezt a szolgálat követeli így . . . Ha nem hiszik, hát ide hozhatom az állomásfőnököt.

A legközelebbi állomáson a vonat öt percig áll. Harmadik csöngetés előtt a szóban forgó kocsiba belép Podtiagin és mögötte a vörös-sipkás állomásfőnök.

— Ez az ur itt — kezdi Podtiagin — azt állítja, hogy nincs jogom tőle a jegyet kérni . . . És még sértve érzi magát . . . Kérem az állomásfőnök urat, jelentse ki ennek az urnak, hogy vajjon szolgálatban van-e jogom ellenőrizni a jegyet, vagy nincs.

— Kérem, — fordul Podtiagin az utashoz — most megkérdezheti az állomásfőnök urat, ha nekem nem hisz.

Az utas fölzsisszen, mintha darázs csipte volna meg, kinyitja a szemét és siránkozó arccal az ülés támlányára veti magát.

— Istenem! Már a második morfiomot vettem be és alig aludtam el, már megint fölébresztenek. Kérem: könyörüljenek rajtam.

polgárok, de a magyar államnyelvet nem bírják, két évi záros határidő lesz engedélyezve ezen nyelv elsajátítására 1907-ig. A ki e határidőig e feltételt nem teljesíti, a határidő után mint szolgálatra képtelen, nem alkalmazható. 1915-től kezdve nem lehet többé tábornok, a ki magyarul és németül nem tud. Ezután a 10 éves terminust magyarra Eszterházy, melyen belül a reformot kihívhatónak véli. A fejtegetéshez érdekes statisztikai táblázatot fűz a szerző.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/3-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Hamvazó.

Amíg mások a templomokat járják,
Fejükre hamvat hintve pazaron;
Én hallgatom a szilaj dalkot árját,
Mely édes lázzal karjaiba von.
Lángszin italtát a gyönyör kínálja,
Ibolyát nyújtja a szerelem,
Hogy csak szenvedni jöttünk a világra,
E mámor közben már-már feledem.

Bóditó esőktől tűzben ég az arcom,
Vérem lobogva csapok, mint a láng.
Kábult fejem egy hóvállon nyugasztom,
Ma ünnepnap van, ki figyelmé ránk?!
Fehér virágok hullongnak fejünkre;
Múltat, jövőt egygyé fon a jelen,
Még nem látszik a tűznek hamvas üszke
De hamvát érzem már a szívemen...

— **Hamvazó szerda.** A mai napon a róm. kath. plébánia-templomban hagyományos szokás szerint ment végbe a hamvazás szertartása. Reggel fel 8 órakor szentmise volt, a mely után Brunner Jakab és Wittwar József lelkészek végezték a hamvazást, a melyben a tanítványok róm. kath. növendékei és nagyszámú hívő közönség vett részt.

— **Papzentelések.** Németh József főszentelt püspök tegnap Temesvárott a következő negyedéves theologusoknak adta fel a konzurát: Pakos Manó, Bán József és Fülöp Béla. Folyó hó 9-én a fentiek és Kleitsch Mihály battonyai hittanár, valamint Szencsár Péter ferenczrendi szerzetes kapják fel az alszerpapi és 11-én a szerpapi rendet és folyó hó 13-án szentelik őket papokká. A felzentelés után Németh püspök vendégül látja az új áldozárokat.

— **Uj tolmács.** A pancsovai kir. törvényszék elnöke Albel Károly pancsovai lakost német és szerb nyelvre tolmácsul kinevezte.

— **Ügyészi megbízott.** Az igazságügyi miniszter Drenian Antal verseci gyakorló ügyvédet a fehértemplomi ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul nevezte ki.

— **A polgármester nevenapja.** A mai Zoltán napja alkalmából ünnepelte nevenapját városunk köztisztviselőiben álló polgármestere, dr. Perisics

Zoltán, akinél a délelőtti folyamán tisztelgett a városi tisztikar, továbbá számos jóbarát és ismerős, akik az ünnepeltet elhalmozták szorencso-kívánataikkal. A polgármestert ezenkívül vendégszerető házában is számosan keresték fel, a hol az üdvözlők úgy őt, mint a szeretetreméltó házi-asszonyt is zajos ovációkban részesítették.

— **Disztag választás.** A háromezer tagot számláló budapesti I—II. kerületi „Maskil El Dal” egylet legutóbbi megválasztott közgyűlésén Wekerle Sándort, Nyiry Sándort, dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbit és Kohner Zsigmondot, a budapesti izraelita hitközség elnökét egyhangulag és nagy lelkesedéssel az egylet disztagjaivá választotta.

— **Herkulesfürdő kezelése.** Ismeretes Tallián Béla földművelésügyi miniszternek az az intézkedése, hogy Herkulesfürdőt hazikezelésbe véti s az egyes szállók külön-külön március hó 20-án összes felszereléseikkel a herkulesfürdői felügyelőségnek fognak bérbe adni. A miniszter Darányi Béla miniszteri tanácsost bízta meg, hogy a bérbeadás aktusánál jelen legyen. A zárt ajánlatok a jelzett időpontig a fürdőfelügyelőséghez adandók be s az eddigi forgalomra vonatkozó adatokat is megmondják az érdekelteknek.

— **Köszönet.** A nagybecskereki takarékpénztár 50 kor., a torontái takaré- és hitelbank 20 kor., a nagybecskereki takaré- és előlegegylet 20 koronát ajándékoztak a nagybecskereki keresztény nőegyletnek. Mely kegyes adományokért ez uton is köszönetét nyilvánítja az egylet elnöksége.

A nagybecskereki takaré- és előlegegylet 30 koronát, a torontái takaré- és előlegegylet 20 kor., a nagybecskereki népbank 20 koronát adományozott a nagybecskereki ezredéves emlék szertel ház javára, mely adományért ez uton is köszönetet mond a szertel ház ügyvivője.

Messinger Karolina urhölgy, leányiskolai igazgatónő, a nevelőintézetének növendékei által rendezett s a nyilvánosság előtt már kellőképpen méltott nagysikerű jótékony előadás tiszta jövedelméből, mint tavaly, úgy ez idén is 150 koronát az Iskolagyermekbarát-egyletnek adományozott. E negyedik adományért az igazgatónőnek ez uton is hálás köszönetet mond az Iskolagyermekbarát-egylet elnöksége.

Ugyancsak ez uton mond hálás köszönetet említt egylet elnöksége az egylet egyik legbuzgóbb pártfogójának, Steinitzer Géza urnak is újabb 3 korona adományért, ki évente több ízben is kisebb-nagyobb adományaival egyletünket céljainak előlétesítésében hathatósan támogatja.

— **A nagybecskereki törvénykezési palota.** A Nagybecskereken emelendő törvénykezési épület és fopház építési terveire hirdett pályázat felett a bíráló bizottság a folyó évi február hó 27-én Budapesten tartott ülésében az első 2000 koronás díjat a „Biro” jelű tervnek (szerzője Aigner Sándor budapesti építész), a második 1400 koronás díjat a „László” jelű tervnek (szerzői Marton Ákos és Riemer Márkus budapesti építészek), a harmadik 800 koronás díjat a

— Most beszélhet az állomásfőnökkel. Kérdezze meg, hogy van-e jogom vagy nincs a jegyet kérni.

— Ez már elviselhetetlen! Itt van a jegy. Inkább váltok még öt jegyet, csak hagyjon nyugodtan meghalni. Szivtelen népség!

— Ez tisztára boszantás! — zúgolódik egy öreg katonatiszt. Szemtelenség! Egyáltalán nem tudom elképzelni, hogy ezzel a folytonos zaklatással mit akarnak!

— Hagyja békében — szól az állomásfőnök boszankodva s a karjánál fogva kivonszolja Podtiagint.

Podtiagin vállat von és az állomásfőnökkel együtt lassu léptekkel elhagyja a vasuti kocsi.

— No ezekkel se lehet békésen megférni, gondolja magában. Idehívtam az állomásfőnököt, hogy megkérdezhesse, hogy megjutathassa magát s most ő boszankodik.

A legközelebbi állomáson a vonat tíz percre megáll. Podtiagin a buffet mellett áll és egy üveg ásványvizet iszik. Két ur lép el mellette. Az egyik mérnöki egyenruhát visel, a másik valami magasabb rangú katonatiszt.

— Hallja főkalauz ur, — szól a mérnök Podtiagin felé fordulva — a beteg utassal tanusított viselkedése valamennyinket, kik a vonaton utazunk, felháborított. Juzicki mérnök vagyok s ez itt... Tirawski ezredes. Ha attól az utól bocsánatot nem kér, feljelentjük a kerületi főnökkel, aki jó barátunk.

— De uram... én, tudniillik én... — hebegi Podtiagin.

— Nem kívánunk magyarazatot. Csak tudomására akarjuk juttatni, ha az urtól bocsánatot nem kér, magunkévá tesszük az ügyet.

— Nagyon jól van... Kérem szépen...

Fél óra után, miközben Podtiagin a bocsánatkérő szöveget kieszalta, melyekkel az utasok is megelégszenek és ő sem ejt csorbát a becsületén, a vasuti szakaszba megy, a hol a beteg utas tartózkodik.

— Uram! — szól hozzá. — Halgasson hát meg!

A beteg feljedd.

— Mit akar?

— Én... tudniillik... bocsánatot kérek...

— Istenem... vizet... — sóhajt a beteg és kezével a szívéhez kap. — Harmadik morfium-port vettem be, elaludtam és megint... óh Istenem, mikor lesz vége szenvedéssimnek?

— Én... tudniillik... bocsánatot kérek...

— Könyörgök uram, a legközelebbi állomáson szállitasson le... Nem bírom tovább... Oh... meghalok...

— Ah, ez türehetetlen, kiabálja a közönség megbotránkozva. Jobb lesz, ha elkotródik! Majd felelni fog viselkedéséért. Tivozzék!

Podtiagin egyet legyint a kezével és távozik a szakaszból. Szolgálati kocsiában leül az asztalhoz és sóhajtózik:

— Oh ezek az utasok! Hát lehet ezeknek a szájuk ize szerint cselekedni? Legjobb, ha az ember semmivel se törődik és inkább egy pohár snapszot iszik... Ha teszek valamit... boszankodnak, ha nem teszek... akkor is boszankodnak... Megint fel kell hörpinteni egy pohárral...

Podtiagin egyszerre felhajt egy fél üveggel és nem gondol többé se munkára, se kötelességre, se tisztességre.

Csehov.

„Szerény” jelű tervnek (szerzője Jablonszky Ferenc budapesti műépítész) itéte oda. Megvéte-tett a „Veritas” jelű terv, a melynek szerzője Tóry Emil építész, műegyetemi magántanár.

— **Városi gőzfürdő Pancsován.** Pancsova város legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy nagyszabású gőzfürdőt építtet s erre százezer koronát szavazott meg.

— **Halálozás.** A temesvári ügyvédi kar egyik kitünősége, magyarságunk egyik oszlopos tagja: Csurgay Soma dr. ügyvéd és földbirtokos szombaton este 56 éves korában elhunyt. Csurgay Soma dr. közel harminc év óta lakott Temesvárott és egyik megalapítója volt a temesvári ev. ref. egyházközségnek, mely benne egyik legbuzgóbb tagját tisztelte. Régebben a közügyek terén is munkálkodott; így a többek közt tiszteletbeli al-ügyész és törvényhatósági tagja volt a vármegyének s rokonszenves modorért széles körökben szerették és nagyrabecsülték. A boldogulát nagy részvét mellett temették el.

— **A zenekedvelők-estélye.** Az örökké vidám és pajkos Karneval herceg meghalt, de mielőtt eltemették volna, a nagybecskereki zenekedvelők egylete, a Harmonia-férfidallórral egyetemben gondoskodott arról, hogy a bohókás herceg elhunytá alkalmából vig halotti-tort rendezzen annak tisztelőire. Hogy mily nagy szeretetben állott nálunk Karneval ő fonsága, azt leginkább bizonyítja az, hogy a kaszinó tágas termei tegnap egészen megteltek szép közönséggel, mely elment, hogy megadja a végső tisztességet annak, aki annyi kellemes órát szerzett már mindajájunknak. Persze nem volt ott köny, nem volt ott gyász, mint más temetéseken lenni szokott, sőt ellenkezőleg, oly nagy volt a jókedv, hogy alig fért meg a termekben, ahol bábruhás leánykák, csinos menyecskék kacagva, mosolyogva kerütek fel s alá a sima parketten. Azonban tartunk sorrendet. A táncmulatságot hangverseny előzte meg, melyet a zenekar pompás játéka nyitott meg. Utána a férfikar több csinos népdalt énekelt el, majd Eliás Mariska kisaszonny a zenekar kíséretével elénekelt a „Büvös vadász” című dalműből a románcot. A közönség a valóban szép éneket zajos tapsokkal jutalmazta meg. A vegyeskar és a zenekar most Milde „Tavaszkeringő”-jét adta elő, melyet a publikum szintén nagy elismeréssel fogadott. A programnak egyik legsikerültebb száma volt Lewin Hermannak az éneke, amelyet rendkívüli tetszéssel fogadott a közönség. Végeztél az „Alkaja király eljegyzése” című humoros dalszerzeményt adták elő, amelyen a közönség mindvégig igen jól mulatott. A zenekar dirigálásért Ripka Ármint, a dalárda vezetéséért pedig Ripka Imrét illeti a méltó elismerés. Hangverseny után tánc következett, amely a legjobb hangulatban reggelig tartott.

— **Nagy lakodalm.** A napokban tartotta Schulz János hidegkuti gazda fiának esküvőjét, melyen közel 400 vendég volt hivatalos. Erdékesül teszi az esküvőt az, hogy a nagyszámú vendégség mit fogyasztott. Az örömszüloknék nem csekély költségükbe került a leölt 14 (tizennégy) darab borju, 120 pár szárnyas és a tésztafához felhasználált 4 métermáza liszt és 2 hl. tej, nemkülönben 10 hl. bor.

— **Gyilkosság a lakodalmas házban.** Nagy-zorlencen Miksa Antonia parasztgazda házában lakodalmi ünnepet ültek A táncperdült násznép között ott volt Gyugya Márton és Turlea Demeter is. Javában volt a vigasság, amikor minden szó nélkül Gyugya Márton hirtelen Turlea Demeter nyakába szurt. Az észre fent kés baloldalt hatolt a testbe s a légsövet metszette keresztül. Turlea nyomban meghalt. A gyilkost elfogták.

— **Befőtt helyett marólug.** Mint Temesvárról írják. Fokete Eszter 35 éves ottani cseléd-leány, aki Löwy Samu gráfvárosi kereskedőnél volt szolgálatban, tegnap befőtt helyett, melyből nyalakodni akart, marólugot ivott és veszedelmes belső sérüléseket szenvedett. A nyálának cselédet most a kórházban ápolják.

— **Az oltványtelepek és az idej szárazság.** Az elmúlt nyár abnormis szárazsága következtében az ország legtöbb oltványtelepeit nagy mértékben szenvedtek, miért is az idej szőlőoltványok legnagyobb része gyengén fejlődtek s így szőlő-kertek telepítésére alkalmatlanok. Annál fontosabb a szőlőbirtokosok részére egy oly oltványtelepet ismerni, amely a beoskolozott oltványok öntözésére négy nagy vizmüvet állított föl, mely vizmüvek a száraz időszakban 24 órán belül (éjjel és nappal) három millió liter vizet szállítottak, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Ez a küküllőmenti első szőlőoltványtelep Medgyesen (tulajdonosa Caspari Frigyes.) A „Borászati

Lapok Magyarországon ezen ismert szaklapjának 47. száma egy „Oltványtelepek 1904” című cikkben fölötté elismerőleg foglalkozik az említett teleppel és több fényképfelvételeit mutat be, mely fényképek ezen telep oltványainak pompás fejlődését igazolják. A telepet, melynek illusztrált árjegyzéke előttünk fekszik és amely ezen árjegyzékét kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldi, legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánljuk.

Színház.

*** Nagybecskereki leány sikere a fővárosban.**
A budapesti Erzsébet-nőiskola a napokban az Uránia-színházban Rudolf trónörökös és Treffort Ágoston volt közoktatásügyi miniszter szobrai javára játékos előadást rendezett, növendékeinek közreműködésével. A növendékek Torday-Grail Erzsinek két allegorikus játékát adták elő nagy tetszéssel. A szereplők közül a fővárosi lapok egyhangú dicsőréttel emlékeznek meg Beller Ionáról, Beller István torontáivármegyei alügyész leányáról. Nagy elismeréssel szólnak játékáról s bájos megjelenéséről s a hiszasszonyt a közönség, a melynek soraiban jelen volt Berzeviczy Albert dr. kultuszminiszter is, zajos tapsokkal jutalmazta meg.

*** Kiss Ernő apoteozisa.** A delvidéki színtársulat által március 15-én és 16-án előadandó e című színdarab iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A színgazgató fáradságot és költséget nem kímélve, teljesen korhű ruházaiban, fegyverzetben s megfelelő díszletekkel hozza színre az igen érdekesnek ígérkező művet, melyben Kiss Ernő mindenütt a maga Csörsi fényében tűndöklök, mint igazi magyar mágnás katoná. A sok kép közül különösen színesnek s gazdag változatúnak ígérkezik az első március 15-ike, jellegzetesnek a Nagybecskereken lefolyt toborzás, s eredetinek a Rózsa Sándor szabadságharcos felvonulása. Az előadásra jegyeket előjegyezhetni már most Mangold Lipót könyvkereskedésében.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Dráma a cigánysoron. Annak idején már megemlékeztünk arról a szomorú végű szerelmi drámáról, mely Aracson, múlt év december 23-án történt s a melynek Vlojovanov Lázár ottani legény áldozatul esett. A dolog ugyanis úgy történt, hogy Vlojovanov az ősszel, midőn hazajött a katonaságtól, beleszeretett egy bogárszemű, karcsu, szép arcsú cigányleányba, Dzsigity Anicába. A szerelmes legény kereste is az alkalmat, hogy Anicával találkozhasson s ilyenkor hosszasan beszélgetett a leánnyal szerelméről. Anica eleinte örömmel fogadta a csinos legény udvarlását, de miután ennek tisztességtelen szándékáról meggyőződött, kerülte Lázárt és messze elszaladt előle, ha véletlenül megpillantotta, sőt miután már maga nem tudott védekezni, fivéreinek is meghagyta, hogy üldözzék el a legényt. Ezek persze megígérték neki, hogy segítségére lesznek és távol fogják tőle tartani Lázárt, a ki azonban valami uton megtudta ezeket a dolgokat s mostan már annál is inkább üldözte Anicát szerelmével és még inkább felébredt benne a vágy, hogy Anicát bírassa. Így volt ez a nevezett napon este is, midőn Anica semmit sem sejtve a kútra ment vizért. Ekkor a lesben álló Vlojovanov Lázár rá vetette magát s minden áron magával akarta hurcolni s csakis Anica kétségbeesett védekezésén mult, hogy Lázár terve nem sikerült. A leány segélykiáltásaira kiszaladtak a házból Anica anyja, Dzsigity Gávra és fivére Dzsigity Lázár s ezek a sötétben Anica hangja után indulva megtalálták őt, amint Vlojovanov val viaskodott Vlojovanov észrevéve Anica hozzátartozóinak közbeledését, eleresztette Anicát és tüszőjéből kést rántott ki s azzal felfegyverkezve várta a Dzsigityék közbeledését s midőn odaértek, a késsel nekik esett s úgy összeszurkálta őket, hogy eszméletlenül estek össze. Ebben a percben ért Anica másik fivére Dzsigity Isza is oda, ez látva apja és fivére pusztulását, késért szaladt haza. Visszasietségben még találkozott a haza igyekvő Vlojovanov Lázárral, mire megtámadta s azt úgy szíven szurta, hogy menten összeesett s a helyszínén pár perc múlva meghalt. A két súlyosan összeszurkált ember azonban hetekig nyomta az ágyat, míg sebeikből felgyógyultak.

A nagybecskereki kir. törvényszék M a k k József törvényszéki bír. előülésével tegnap tárgyalta Dzsigity Isza bűnügyét, a kit a kir. ügyészség erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntette miatt vádolt.

A vádolt kihallgatásakor beismerte tettét, de fiverei és huga védelmével mentegette magát. A tanúk és az orvosszakértők kihallgatása után a törvényszék Dzsigityot egy évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A képviselőház elnapolása.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülése előtt Kossuth Ferenc egybehívta a szövetkezett ellenzék tagjait s kifejtette, hogy a király sulyt helyez arra, hogy az ellenzék beváltsa ígértét, hogy a képviselőház a válság alatt nem ülésezik. Az ígértet nem kötelező a végtelenségig, de illő a törvényben előírt feloszlatástól 3 hónapig megtartani, a mi április 4-én lejár. Kéri Holló Lajost, aki a mai ülésen a házelnapolás dolgában fel akart szólni, hogy feloszlatástól alijon el.

Kossuth előterjesztését az ellenzék elfogadta s a képviselőház is ilyen értelemben határozott.

A király Budapesten.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a képviselőház folyosóján ma beszéltek, a király hír szerint március 10-én Budapestre jönne.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén igazolták a mandátumokat s több apróbb dolgot érintettek. A hoinapi ülésen megválasztják a bírálóbizottságot, könyvtári és számvizsgáló bizottságot s egyszerűsített az Eszterházy Kálmán lemondásával megüresedett jegyzői állást is betöltik.

Az orosz forrongás.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról jelentik: A cári leirat kihirdetése óta javult a helyzet. A sztrajk még nem szűnt meg ugyan, de a nyugalom már helyre kezd állni. Ha az ígért reformokat keresztül fogják vinni, akkor a normális viszonyok visszatérnek. Witte befolyása mindinkább háttérbe szorul. A bizottságok jelentősége is csökkenni fog a nemzetgyűlés összehívása esetére.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni Morning Leader-nek azt jelentik Kopenhágából, hogy a közel jövőben veszedelmes mozgalom várható az orosz parasztság között. A parasztek szegénysége és nyomorúsága már telőpontra hágott. Eddigi politikai kártárgyjából kezd fölrázni az a körülmény, hogy az állami és nagyhercegi rengeteg terjedelmű földek, melyekből a parasztek meg tudnának élni, ugaron hevernek. A parasztek inségét fokozza a kolera-járvány is.

Halálos szemoperáció.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Neuschloss Marcel nagyiparos 51 éves korában ma szemoperáció következtében meghalt.

Az orosz-japán harctérről.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, az orosz és japán hadsereg közt a küzdelem mind véresebb. Eddig mindkét fél erősen tartja állását.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londomból táviratozzák: Az összes harctéri tudósítók jelentik, hogy Kuropatkin Mukdent kiűritette s a Sachotól a visszavonulást megkezdette.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, tegnap a cárnak bemutatják Czarszkoje-Szelóban a tengeri mérnöki iskola 120 hadapródját és 32 növendékét, kiket tisztékké neveztek ki. A cár beszédet intézett hozzájuk és intette őket, hogy Oroszországnak dicsőséget és becsületet szerezze-

nek. A cár reméli, hogy követik idősb társaik példáját, akik minden tőlük telhetőt megtettek, hogy megóvják a hajóhad dicsőségét.

Szerelmi dráma.

Budapest, március 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Sziv-utcában egy szállóban tegnap este egy ifjú pár béreit szobát. Ejjel a férfi, Szuchi István cipész agyonlőtte magát. Mikor a lövére a szálló emberei berohantak, a férfi halott volt s holtteste mellett szögözt a leány. A férfi öngyilkosságának oka ismeretlen.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1905. március 8.

A részárúzet hivatalos árjegyzései:

Buza	Kilos	100 kilogr. ára		Kilos	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	—	—	80	20.35	20.65
Pestvidéki új	76	—	—	80	21.25	20.45
Bánsági új	76	—	—	80	20.35	20.55
Bácskai új	76	19.95	20.15	80	—	—

Rozs elsőrendű	—	—	15.20	15.60
„ másodrendű	—	—	15.10	15.25
Árpa takarmány	—	—	14.50	14.90
„ égetni való	—	—	14.20	14.50
„ sörfőzésre való	—	—	—	—
Zab	—	—	14.25	14.65
Tengeri bánsági	—	—	15.55	15.75
„ másnemi	—	—	—	—
Ropce káposzta	—	—	—	—
„ bánsági	—	—	—	—
Kéles	—	—	—	—

Határidő-üzet.

Budapest, március 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén a tengeri és a rozs ára kissé csökkent. Deli zariatkor a következő árakat jegyezték:
 Buza (áprilisra) 9.91 — —
 Buza (októberre) 8.66 — —
 Tengeri májusra) 7.63 — —
 Zab (áprilisra) 7.27 — —
 Rozs (áprilisra) 7.83 — —

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Március 12. A „Nagybecskereki takaré- és előlegezési társulata az állami tisztviselő-egyletnek” közgyűlése.

A II. országos borvásár Budafokon. A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége, mely a borvásárokat hasznos és fenntartó intézményét hazánkban meghonosította, Budafokon folyó évi március hó 25-ik és 26-ik napján rendezti a II. országos borvásárt. A vásárra meghívotnak az összes magyarországi és ausztriai borkereskedők, valamint Németország és Svájc legtekintélyesebb cégei. Bortermelőinknek tehát kitünő alkalom kínálkozik borkészleteik eladására s ezért remélhető, hogy minél számszerűbben fognak résztvenni ezen vásáron. A vásárra, valamint az ezzel kapcsolatosan rendezendő szőlészeti, szüretelési és pincegazdasági cikkek kiállítására vonatkozólag részletes felvilágosítást nyújt a szövetség irodája. (Budapest, VI., Andrássy-ut 23.)

Nyiltér.*)

Igen alkalmas utazásoknál.
 Rövid használat után nélkülözhetetlen.
 Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.
 Bíranyitvány kelt Bécsben, 1887. júl. 8-án.

Szaga Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizet nem elégségesek. A foghúson mindig újlag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban oly frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturált államokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

(217—21.1)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

495/1905. szám.

256-21

Árverési hirdetmény.

Gyér községe a megye törvényhatósági bizottság 2353. kgy. 26135/1905. sz. jóváhagyó határozat alapján a község belföldi területén 2 ártézi kutat furat, a melyekre 1600 korona van előirányozva.

A kutaknak vállalat utáni furására 1905. évi március hó 21-én d. e. 9 órakor Gyér községében tartandó nyilvános árverés hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, kik árverezni óhajtanak, hogy a kilüztött napig írásbeli ajánlatukat is adják be az előjárásnál.

Közelebbi feltételek az előjárásnál betekinthetők.

Gyér, 1905. évi március hó 2-án.

Teszling Miklós,
jegyző.

Francz Miklós,
bíró.

Alibunári főszolgabíró.

684. sz. 1905.

252-33

Pályázati hirdetmény.

Az Alibunár községben megüresedett községi segédjegyzői állásra, melylyel 1240 korona javadalmazás van egybekötve, pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi március hó 15-ig nyújtsák be.

Alibunár, 1905. évi február hó 27-én.

Radonits,
főszolgabíró.

154. végreh. szám. 1905.

255-11

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1904. évi Sp. I. 273/3. számú végzése következtében Lemberger Ármán dr. bajai ügyvéd által képviselt Délmagyarországi gyapufonó és vattagyár r. t. javára Herman Gusztáv ellen 612 kor. s jár. erejéig 1904. évi augusztus hó 31-én fogatosított biztosítási végrehajtás után lefoglalt és 2400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szövöszékek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1904. évi V. 1520/4. számú végzése folytán 120 korona 84 fillér tőkekövetelés erejéig, nagybecskereken az adós gyári helyiségében Temesvári-ut 1. sz. a. leendő megtartására 1905. évi március hó 10-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1905. évi február hó 22. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bír. végrehajtó.

35. szám. 1905.

245-33

Figyelmeztetés.

A közeli húsvéti ünnepek alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a **húsvéti kenyerek** (macot) előállítására, valamint a **macotból** előállított **liszt** és **dara árusítása** nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonómia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csakis az általunk feljogosított **Eckstein Samu macot-sütőtől szerezhetik be szükségletüket.**

Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a **macotnak**, vagy a **macotból előállított liszt** és **darának** idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezésétől a városi rendőrség esetről-esetre értesítve leendő s így azon jogunkat, hogy az idegen helyről beszállított fent elősorolt készítményeket **hatóságilag elkoboztassuk**, a legszigorúbban gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1905. évi március hó 2-ik napján.

Az Izraelita hitközség előjárásága:

Löffler Jónás, Dr. Mangold Samu,
titkár. elnök.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

Meghívó.

A *Torontáli h. é. v. alkalmazottainak takaré- és előlegezési-egylete, mint szövetkezett* felszámolás alatt üzletlétesései 1905. évi március hó 25-én d. e. fél 10 órakor *Nagybecskereken* a kaszinó-vendéglő helyiségében tartandó

VIII. évi rendes közgyűlésre,

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Napirend:

1. A felszámoló- és felügyelő-bizottság évi jelentése az 1904. évi zármérleg előterjesztése kapcsán.

2. A felszámoló- és felügyelő-bizottság jelentése alapján az évi mérleg megállapítása, a veszteség feletti rendelkezés, egyzersmind a felmentvény megadása.

3. Határozathozatal a szövetkezet végleges felosztása tárgyában.

4. A felügyelő-bizottság megválasztása a felszámolás, illetőleg a felosztás befejeztéig.

5. Esetleges indítványok.

Nagybecskerek, 1905. évi március hó 5-én.

(253-1.1)

A felszámoló-bizottság.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.**Delice**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

23-104.19

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

A Torontáli h. é. v. alkalmazottainak takaré- és előlegezési egylete, mint szövetkezet felszámolás alatt zárszámadása 1904. évről.

Mérleg-számla.

Vagyon: Pénztárkészlet K. 1068.69, folyó évi veszteség K. 262.09, összesen K. 1330.78. Teher: Üzletléteszek K. 688.83, tartalékalap K. 634.19, fel nem vett osztalékok K. 7.76, összesen K. 1330.78.

Nyereség- és veszteség-számla.

Tartozik: Kezelési költségek K. 303.20.

Követel: Betét utáni kamat K. 41.11, folyó évi veszteség K. 262.09, összesen K. 303.20.

Nagybecskerek, 1905. március 5-én.

A könyvelésért: Lányi.

A felszámoló-bizottság: Hajda, Hor-nitzek, Kék.

Megvizsgáltatott és rendben találtatott. A felügyelő-bizottság: Lowieser, Bánfalvi, Longauer. (253/a-11)

A kereskedelmi törvény 243. §-ban előírt kötelezettségünknek fogva ezenel közzétesszük, hogy 1903. év végén szövetkezetünknek 18 tagja volt 19 üzletléteszettel . . . K. 728.83 kilépett folyó évben 1 tag 1 üzletléteszettel . . . K. 40.— maradt 1904. év végével 17 tag 18 üzletléteszettel . . . K. 688.83

133.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legelőbb utazás

Glaszországra és Dél-Franciaországra Budapest—Uj-Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor, minden csütörtökön reggel 7 óra 30 perc.

2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 perckor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 perckor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor és pénteken reggel 7 órakor.

4. Indulás Anconából Fiuméba minden csütörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p.-kor. Menetidő 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetidő

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat		
			I.	II.	Személyvonat III.
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40.00	30.00	16.00
.	Cannes	franc.	122.45	87.80	
.	Firenze	.	79.80	58.10	32.50
.	Genova	.	95.55	69.10	38.95
.	Grasse	.	124.60	89.25	
.	Lyon-Perrache	.	134.55	95.70	
.	Marseille	.	144.05	102.40	
.	Milano	.	76.25	55.60	31.05
.	Menton	.	118.30	83.65	
.	Napoli	.	106.85	77.05	43.60
.	Nizza	.	119.00	85.45	
.	Róma	.	80.05	58.25	32.40
.	Torino	.	95.40	69.00	33.40
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51.40	37.40	19.50
Berlin	.	márka	103.80	73.50	41.20
Breslau	.	.	80.60	58.00	31.80
Hamburg	.	.	130.20	93.10	54.90

A gőzhajókon egy ügyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelylyel együtt . . . 16 kor.
I. osztály . . . 12 .
III. (fedélzet) . . . 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak. Az Igazgatóság.